

Boris Starling

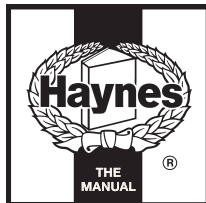
HEJNSOV PRIRUČNIK TINEJDŽERI

UPUTSTVO ZA RUKOVANJE I ODRŽAVANJE

Preveo
Nikola Pajvančić

Laguna

Naslov originala

Boris Starling
HAYNES EXPLAINS
TEENAGERS Owners'
Workshop Manual

Copyright © Haynes
Publishing 2016

Copyright © za srpsko
izdanje Laguna 2020

Bezbednost pre svega!

Tinejdžeri su u principu ćudljivi i veoma slabo održavaju ličnu higijenu tako da je izuzetno važno da preduzmete odgovarajuće mere predostrožnosti pre nego što im pridete. Običaj tinejdžera da slušaju muziku na slušalice toliko glasno da pneumatska bušilica u poređenju s tim zvuči kao ptičji cvrkut znači da će se oni lako prepasti, što onda izaziva napade durenja. Pre svega morate da im stanete u vidno polje i budete sigurni da su oni svesni vašeg prisustva. Ne ulazite u njihovu sobu bez zaštitnih gumenih rukavica i odgovarajućih antibakterijskih navlaka za obuću.

Radni prostor

Optimalni radni prostor za tinejdžere zavisi od identiteta osoba s kojima moraju da ga dele. Ako su prisutni samo drugi tinejdžeri (posebno oni privlačni – vidi Paljenje, str. 26), obično im treba manje od 1 m² po osobi. Međutim, ako je prisutna samo jedna odrasla osoba, tinejdžeri zahtevaju minimum od 1 km². S obzirom na stanje tinejdžerske higijene (vidi iznad), ta zona isključenja, nalik na onu u Černobilju, predstavlja meru koja će mnogim odraslim osobama zvučati sasvim razumno, ako ne čak i pomalo konzervativno.

Sadržaj

Uvod	strana	4
Više o ovom priručniku	strana	4
Električne instalacije	strana	6
Sistem za pokretanje	strana	8
Upravljački mehanizam	strana	10
Zvučni sistem	strana	12
Karoserija i dodatna oprema	strana	14
Servisna istorija	strana	16
Problemi s povezivanjem	strana	18
Procesor	strana	20
Aditivi za gorivo	strana	22
Širok dijapazon modela	strana	24
Paljenje	strana	26
Garažiranje	strana	28
Troškovi održavanja	strana	30
Gasiranje tinejdžera	strana	32
Zaključak	strana	35

Uvod

Dobro došli u *Hejnsov priručnik za tinejdžere*. Ovo je pravi priručnik za vas ako razmišljate da imate ili ako već imate tinejdžera. Ako ste već imali tinejdžera pa ste to uspjeli da preživite, verovatno nećete želiti da to iskustvo ponovite ni na ovom ni na onom svetu.

Tačniji naslov možda bi bio *Hejnsov pokušaj priručnika za tinejdžere*. Dok ovo budete čitali možda ćete pevušiti temu iz filma *Nemoguća misija*. Priznajemo da mi jesmo dok smo ovo pisali. Od svih modela kojima se bavi ova serija, tinejdžeri su najnepouzdaniji, najhirovitiji i najzahtevniji.

Oni su alfa romeo alfasud sprints iz 1970. u svetu škoda dizelaša iz 21. veka. Oni su sovjetski motocikl iz šezdesetih u svetu honda fajerblejda. Oni su svako vozilo sklopljeno u francuskoj fabrici u petak po podne u svetu nemilosrdne nemačke mikropreciznosti.

Ono što tinejdžeri misle nije ono što govore; ono što govore nije ono što rade. Tinejdžeri jednog trena lepršaju veseli i bezbrižni, a sledećeg se zalepe za patos, odbijaju da mrdnu i ne reaguju ni na kakve pokušaje pomoći ljudima iz AMS (Asocijacije Matorih Smarača).

Više o ovom priručniku

Cilj ovog priručnika jeste da vam pomogne da najbolje iskoristite svog tinejdžera. To možete postići na nekoliko načina. Može vam pomoći da otkrijete kakve su intervencije potrebne i da ih sami preduzmete, mada ipak možda odlučite da ih prepustite stručnim licima, kao na primer u đaćkom internatu ili popravnom domu.

Ovaj priručnik sadrži ilustracije i opise koji prikazuju funkcionisanje i šemu različitih komponenti. Zahvati

su opisani logičnim redosledom tako da čak i početnik može da ih izvede, što će biti od koristi osobama čiji se mozak pretvorio u kašu zbog nemilosrdnog napora podizanja dece od rođenja do 12 godina i 364 dana. Voleli bismo da vam kažemo da je ono najgore prošlo, ali znate, Pinokiov nos, kratke noge i sl. Kako beše ide ona pesma: „... kad je gotovo za mene, znaj tek tad je počelo.“

Dimenzija, težina i kapaciteti

Visina (prosek, 13–19 godina)

Tinejdžer . . . . . 140–190 cm

Tinejdžerka . . . . . 135–175 cm

Oba modela mogu u periodu naglog rasta da izrastu 10 cm za isto toliko minuta.

Težina (prosek, 13–19 godina)

Tinejdžer . . . . . 45–70 kg

Tinejdžerka . . . . . 45–58 kg

Kapacitet

Za prepirku . . . . . beskonačan

Za psihodramu . . . . . prosto ne možete da shvatite

Za alkohol . . . . . manji nego što misle

Intervali između sipanja goriva

Noću . . . . . 9 sati

Danju . . . . . 9 minuta

Maksimalna brzina i ubrzanje

Odmah posle buđenja . . . . . 2 km/č, 0–maks: 45 min.

Kad se razbesne . . . . . 7.434 km/č, 0–60: 0,0000005 sek.

Motor

Sistem za paljenje . . . . . brz i efikasan

Sistem za kočenje . . . . . nepouzdan

Promene radne brzine (raspoloženja) . . trenutne

Ograničenje brzine . . . . . ne postoji

Električne instalacije

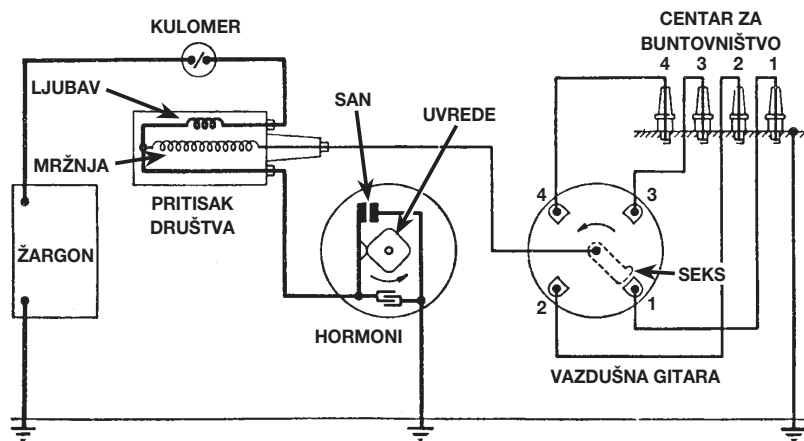
Hejnsov priručnik za malu decu bavi se promenama u električnoj instalaciji do kojih dolazi u mozgu male dece dok se navikavaju na svet oko sebe. Do sličnih promena dolazi i kod tinejdžera, samo što je to sve sada mnogo gore. Tinejdžeri su krupniji, znaju mnogo više ružnih reči i mnogo su teži za rukovanje.

Šematski prikaz mozga tinejdžera liči na eksploziju u fabrici špageta ili na vazdušni snimak

sistema petlji na auto-putu u okolini Los Anđelesa.

Prednji režnjevi tinejdžerskog mozga, koji kontrolišu impulse, zaključivanje i planiranje, poslednji će se prilagoditi godinama. Proces donošenja odluka prolazi kroz amigdalnu, koja je jaka na pretnjama a slaba na razumevanju i empatiji. Zato tinejdžeri bukvalno nisu sa svim svoji. Oni obožavaju da ih na to podsećate.

⚠ Šema instalacija

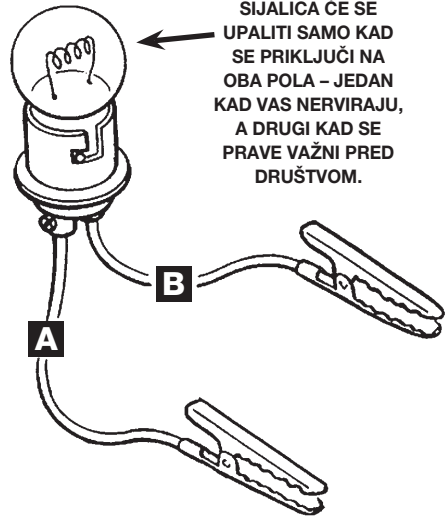

SLIKA 2•1 ŠEMATSKI PRIKAZ ELEKTRIČNE INSTALACIJE TINEJDŽERA

! Mala deca i tinejdžeri

Razlike u električnim instalacijama posebno dolaze do izražaja između male dece i tinejdžera. Dok vas bebe uključuju u donošenje svake svoje odluke – izbor pahuljica za doručak, prvi odlazak u WC, izbor majice, drugi odlazak u WC, kojim putem šetati po parku, treći odlazak u WC – tinejdžeri vas iz njih isključuju što više mogu.

- 1) Mala deca žele da i sama imaju malu decu i da nikada ne izađu iz kuće. Tinejdžeri ne žele da imaju decu i misle da staranje o deci „previše liči na posao“ i „da je profit bedan u odnosu na investicije“. (Ako uspete da zadržite mirno lice dok to izgovaraju, razmislite o karijeri profesionalnog igrača pokera.)
- 2) Mala deca vole da vrata njihove sobe budu otvorena tako da znaju gde ste i noću i danju. Vrata tinejdžerske sobe su zatvorena čvršće nego vrata samice u Centralnom zatvoru.
- 3) Mala deca život doživljavaju kao veselu porodičnu komediju. Tinejdžeri život doživljavaju kao špijunski film iz Hladnog rata, u kome ste neprijatelj – vi – jer znate njihovo ime, datum rođenja, razred i broj mobilnog. Sve ostalo je strogo poverljivo, a vi niste ovlašćeni da imate uvid u te podatke.

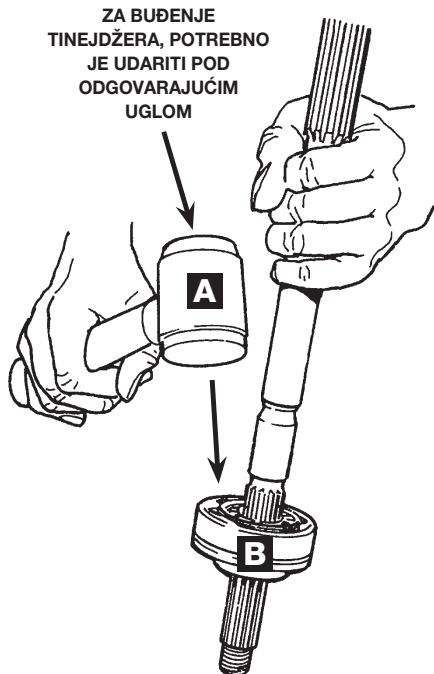
SIJALICA ĆE SE UPALITI SAMO KAD SE PRIKLJUČI NA OBA POLA – JEDAN KAD VAS NERVIRAJU, A DRUGI KAD SE PRAVE VAŽNI PRED DRUŠTVOM.

SLIKA 2*2 SIJALICA

Kada imate bebe, vaši prijatelji dolaze da im se dive. Kad imate tinejdžere, vaši prijatelji vam šalju SMS poruke podrške u tim teškim trenucima.

Sistem za pokretanje

Tinejdžeri su izuzetno nepouzdati pre osam ujutru i posle osam uveče. Automobili su se u stara vremena pokretali pomoću alatke zvane kurbla. To je metalna šipka dvaput savijena pod pravim uglom i mogla bi i danas dobro da posluži za isterivanje tinejdžera iz kreveta. Samo bi primena bila malo drugačija.

SLIKA 2•3 NEOPHODNA FREKVENCIJA

Jutro

Buđenje tinejdžera je poput uznemiravanja medveda utonulog u zimski san, samo što medved reaguje razumnije. Tinejdžeri imaju problema s pokretanjem u hladna jutra, topla jutra, kišna jutra, svetla jutra, mračna jutra i u sva jutra onih dana u čijem imenu se nalazi slovo A.

Tinejdžerima je potrebno devet sati sna dnevno, ali zbog bioritma teško mogu da zaspu pre jedanaest. Zato će im trebati još sna kad ih budite za školu. To je neusklađenost zahteva biologije i ministarstva prosvete.

Noć

Noćni tinejdžeri dokazuju svoje poznavanje algebre putem jednačine $Vk = OVk + 120 (Rb \times TBS)$, gde je:

- Vk** Vreme kad su se vratili kući
.....
- OVk** Vreme kad su obećali da će se vratiti kući
.....
- 120** Broj proteklih minuta
.....
- RB** Roditeljski bes
.....
- TBS** Tinejdžersko *Baš me briga* sleganje ramenima